

4.

Stanovisko Církve bratrské k umělému přerušení těhotenství

určené vládě, parlamentu a prezidentovi ČR

Delegáti výroční konference Církve bratrské, konané ve dnech 14.-15.5.1993
v Bratislavě

1. Věříme a vyznáváme, že Bůh je dárce života a Pánem nad životem a smrtí.
2. Cítíme spoluvinu a spoluzodpovědnost za miliony zabíjených nenarozených dětí. Podle statistiky OSN se provádí na světě 60 milionů potratů ročně.
3. Obracíme se proto na ty, kteří na sebe vzali odpovědnost za duchovní a hmotný prospěch národa, s prosbou o revizi a novelizaci zákona o umělém přerušení těhotenství.
4. Z morálního hlediska je umělý potrat přípustný v případě ohrožení života matky, po vyčerpání všech jiných možností.
5. Umělý potrat je smrtící, od 4. týdne bolestivý zákrok na živém organismu, který je od okamžiku oplození geneticky naprogramovaným člověkem. Zničení života, i když jen v různém vývojovém stádiu, není normální lidské jednání, nýbrž projev lidského selhání z důvodu ignorování současných poznatků embryologie a mravního zákona, daného každému člověku.
6. Praktický dopad takového postoje je patrný již ve formulaci názvu zákona z roku 1957 „Zákon o umělém přerušení těhotenství“. Připravovaná novelizace názvu „Zákon o umělém ukončení těhotenství“ vystihuje sice nevratnost děje, ale nevyjadřuje podstatu činu.
7. Právní diskuse o lidském zárodku či plodu je bezpředmětná, protože předmět diskuse v zákoně vyjádřený není. Nenarozené dítě nemá právo na život ani na bezbolestnou smrt. V diskusi o problematice potratů dostalo řadu krycích názvů: Shluk buněk; obsah dělohy; naděje na život; plán na život. Nelze však zničit plán na život bez současného zničení organismu, který je již částečnou realizací tohoto plánu.
8. Na bezprávním postavení nenarozeného dítěte se podílí i veřejné mínění, dané nevědomostí a nízkým morálním povědomím společnosti. Počáteční stádia života prožívá člověk v děloze, která je u všech savců ideálním úkrytem vzniklého a vyvíjejícího se života. Pouze u člověka se tato přednost změnila v nevýhodu a děloha se stala místem nejvyššího ohrožení života. Potrat se odehrává v děloze a jeho výsledek vidí jen zdravotnický personál. Lidský zárodek je od 4. týdne citlivý na bolest, v 7.-8. týdnu je citlivost na bolest značná. Pokusy zveřejnit průběh potratu v rámci osvěty byly odmítnuty jako příliš traumatizující pro společnost, která však z velké části sledování hororů pokládá za druh zábavy. Příčinou odmítnutí je zkušenost a obava, že pohled na dokument utrpení probouzí soucit a svědomí. Lidé by si mohli uvědomit, že se tu děje „něco hrozného“. Jenže nenarozené dítě není pouhým divákem, ale přímým účastníkem děje. Nikdo ho nevidí, nikdo ho neslyší

naříkat. „Co oči nevidí, srdce nebolí“. Svědomí lidí není znepokojováno, proto nemusí měnit ani své názory, ani své jednání. Lidský plod 12 týdnů starý měří 7 cm, hýbe končetinami, na dotek tváře reaguje náznakem úsměvu. Kdyby ležel na zemi, kdo z lidí by ho zašlápl? Vždyť své děti učíme, že na broučky se nemá šlapat, protože je to bolí a protože živý tvor se neničí. Připravovaný zákon na ochranu zvířat ukazuje úctu společnosti k životu vůbec a její citlivost k utrpení zvířat. Současný zákon o potratech svědčí o tom, že lidské embryo není pokládáno ani za živého tvora, kterému náleží přinejmenším stejná práva jako zvířatům.

9. Zákony se podílí na tvorbě norem formou sankcí. Prvořadým úkolem zůstává etická výchova vedoucí ke změně smýšlení lidí. Nestačí však pouze teoretické znalosti, protože nejúčinnější výchovou je osobní příklad jednotlivců, rodin i společnosti. Jde o záležitost dlouhodobou, proto je nutné změnit dosavadní zákon o umělém přerušení těhotenství.
 - a) Vytvořit právní předpoklady pro ochranu nenarozeného dítěte změnou názvu zákona, který by přesněji vystihoval podstatu věci: „Zákon o usmrcení lidského zárodku či plodu z důvodu ukončení těhotenství“ nebo „Zákon o ukončení těhotenství usmrcením lidského zárodku či plodu.“
 - b) Připravovaný návrh zákona na ochranu dítěte rozšířit i na dítě nenarozené.
 - c) Uzákoněnou osvětu při žádosti o potrat rozšířit o informace o vývojovém stádiu dítěte s důrazem na hodnotu lidského života. Informovat o možnosti jiného řešení či pomoci. Každá těhotná žena by měla dostat obrazový kalendář nitroděložního vývoje dítěte. Výuku etiky a embryologie zařadit k požadavkům základního vzdělání s výchovou k odpovědnému sexuálnímu chování a rodičovství. Filmový záznam o průběhu potratu doporučit ke shlédnutí všem, kteří budou rozhodovat o zákonu o umělém přerušení těhotenství, aby věděli o čem rozhodují.
 - d) Účinným prostředkem ke snížení potratů se ukázalo zvýšení poplatků za provedení potratu.

Důstojnost a přednost člověka spočívá v tom, že může myslet. Je tedy na něm, aby myslel správně. Rakouský badatel Karel Lorenz dostal Nobelovu cenu za objev, že hned první hodiny života novorozence jsou rozhodující pro celý život člověka. Kdo dnes může vyloučit, že věda nepůjde dále a nezjistí, že rozhodující pro život člověka jsou první hodiny po oplození? Tam, kde člověk ztrácí povědomí Boha, ztrácí správnou orientaci v morálních normách, v systému hodnot, a tím i ve vědeckém poznání.